

DREPTUL

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIE POLITICĂ

DIRECTOR: C. G. DISSESCU

PRIM-REDACTOR: V. ATHANASOVICI

Redactori: PAUL NEGULESCU, DEMETRU NEGULESCU, ALEX. CERBAN, G. MEITANI, G. G. DANIELOPOLU
G. C. CRISTESCU, SILIU RĂDULESCU

ZIARUL APARE
JOIA ȘI DUMINECA

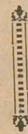
REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: STRADA PARIS, 20

REDACTOR-ADMINISTRATOR
B. P. RĂDULESCU

ABONAMENTELE

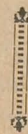
se fac pe an și pe jumătate de an
la 1 Ianuarie și 1 Iulie

Dela 1 Iulie până la 1 Sept. ziarul nu apare

GRIGORE G. PĂUCESCU
FONDATOR-PROPRIETAR

Un număr: 50 bani
Un număr vechiu 1 leu

COSTUL ABONAMENTULUI

Pe an, 40 lei; pe jumătate an, 20 lei

Studentii plătesc pe jumătate

Pentru străinătate se adaugă timbrul postal

S U M A R

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ. — *Inalta Curte de casație și justiție, secțiunea I*: Ministerul public cu Administrațiunea Azilului Elena Oteteșanu și alții.

Curtea de apel din București, secțiunea IV: Ștefan N. Mirea. *Tribunalul județului Tecuci*: Costache C. Pintilie cu Ilinca N. Pamfili și altu.

Cronica judiciară, Le „Palais littéraire” în Franța de d-l Grigore Puricescu.

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIUNE ȘI JUSTIȚIE

SECȚIUNEA I

Audiența dela 2 Decembrie 1913

Președința d-lui G. N. Bagdat, prim-președințe

Ministerul public cu Administrațiunea Azilului Elena Oteteșanu și alții.

ASOCIAȚIUNI ȚĂRĂNEȘTI. — MOȘII. — ARENDARE. — ORDINE PUBLICĂ. — LEGEA DIN 19 APRILIE 1909.

ASOCIAȚIUNI ȚĂRĂNEȘTI. — MOȘII. — ARENDARE. — LEGEA DIN 19 APRILIE 1909. — EXCEPȚIUNI.

CURTEA DE CASAȚIUNE. — CONTROL. — INTENȚIA PĂRȚILOR DIN ACTE ȘI CONTRACTE.

DREPTUL DE PROPRIETATE. — EXERCITIUL. — LIMITE. — PUTEREA LEGIUITORULUI.

AZILUL ELENA OTETEȘANU. — ACTE DE FONDAȚIUNE. — INTENȚIA FONDATOAREI.

1° Legea din 19 Aprilie 1909, concepută sub influența mișcării agrare din 1907, este o lege întocmită în interesul ordinii publice, cum rezultă din dispozițiunile ei, din expunerea de motive și din desbaterile parlamentare care au avut loc cu ocazia votării acestei legi.

2° La prohibițiunea de ordine publică din această lege, ca Statul, Casa școalelor, Casa Bisericeii, județele, comunele și așezămintele de binefacere și de cultură națională să nu-și arendeze moșiile decât asociațiunilor țărănești de arendare, legiuitorul a făcut prin art. 25 din lege o singură excepțiune, în cazul când prin această se vor atinge clauzele cuprinse în actele de fundațiune sau în titlurile de dobândire ale moșiilor, în care caz prohibițiunea nu se aplică acelor așezăminte.

3° Dacă intră în atribuțiunea exclusivă a instanței de fond să constate intențiunea părților din acte și contracte, nu se poate tăgădui Curței de casație dreptul de control asupra acestei constatări, atunci când afirmațiunea instanței de fond este manifest contrazisă prin termenii și clauzele actului sau contractului și are de efect să înlăture aplicațiunea dispozițiunilor dintr'o lege de ordine publică.

4° Legiuitorul, într'un interes de ordin general, are dreptul să determine limitele în care se poate exercita dreptul de proprietate, cum a făcut prin legea din 19 Aprilie 1909, și nu se poate susține că prin această regulamentare administrațiunea încredințată persoanelor arătate în actele de fun-

dațiune ale instituțiilor de binefacere a fost luată din mâna acelor persoane și că deci n'ar mai fi respectată voința fondatorului instituției.

5° Din nici o clauză a actului de fundațiune a Azilului Elena Oteteleşanu, nu rezultă că fondatoarea a voit ca legatul său să cadă în cazul când ar veni o lege care să reglementeze sau să limiteze modul de administrare al așezămintelor de binefacere.

No. 719. — Casată, după recursul făcut de d-l procuror-general al Curții de apel din București, decizia No. 59 din 1913, a acelei Curți, secția IV, dată în proces cu Administrația Azilului Elena Oteteleşanu, Moise Ion și Obștea Oteteleşanu.

S'a citit raportul făcut în cauză de d-l consilier C. Sărățeanu.

S'au ascultat: d-l avocat Ștefănescu, în susținerea recursului, d-nii avocați Antonescu, Constantinescu și Pantazi în combateri; d-l procuror-general Sc. Popescu, în concluzii puse pentru admiterea recursului.

Curtea, deliberând,

Asupra motivului de casare :

«Violarea, greșită interpretare și reaua aplicare a art. 25 din legea pentru arendarea moșiilor Statului, Casei Școalelor, așezămintelor de binefacere, etc, din 19 Aprilie 1909.

«În adevăr, din dispozițiunile suscitativului articol și din explicațiunea dată de raportorul legii asupra lui, rezultă învederat că această lege nu este aplicabilă persoanelor arătate în art. 1, numai atunci când prin aplicarea ei s'ar isbi de caducitate actul de fundațiune (în speță, testamentul defunctei Elena Oteteleşanu), adică când prin aplicarea acestei legi s'ar desființa instituțiunea (Azilul Oteteleşanu), iar nu și atunci când s'ar atinge vreo clauză oarecare, cum este în cazul nostru clauza privitoare la administrațiunea azilului, a cărei îndeplinire n'a putut fi cauza impulsivă și determinantă a libertății, pentru ca nerespectarea ei să poată atrage anularea testamentului (decizia casatei secția I, No. 517 din 19 Decembrie 1905; Buletin, pag. 1640).

«Or, nu se poate contesta în speță, că defuncta a voit să creeze un azil de binefacere, care să existe în totdeauna și să-i poarte numele, aceasta și numai aceasta fiind cauza impulsivă și determinantă pentru care a făcut libertatea, iar nu să creeze administratori cu puteri așa de întinse de administrațiune încât în loc să avanteze instituțiunea, i-a adus o pagubă reală, de oarece dacă acești administratori ar fi arendat Obștei Crețești-Sintești, ar fi obținut un plus de 27.800 lei pe întregul period de 5 ani al arendării. (Obștea a oferit la licitație 44.100 lei arendă anuală și moșia s'a arendat lui Moise Ion, numai cu 38.500 lei), și pe lângă acestea s'ar fi conformat și legii din 19 Aprilie 1909, care este de ordine publ.că, cu caracter economic și social.

«Denaturarea intențiunii și voinței testatoarei, când

Curtea afirmă că ceea ce a determinat pe defuncta Elena Oteteleşanu să facă liberalitatea, a fost și modul de administrațiune al averii lasată azilului, când nu se poate tăgădui că, ceea ce a hotărât pe testoare să facă liberalitatea a fost înființarea Azilului, care să-i poarte numele și să se perpetueze totdeauna, așa că, chiar dacă nu s'ar respecta întocmai clauza din testament, referitoare la modul de administrare, Azilul Oteteleşanu tot rămâne și va continua să-și aibă existența ca instituțiune de binefacere».

Având în vedere că din decizia supusă recursului se conată că Administrația Azilului Elena Oteteleşanu, arendând intimatului Moise Ion moșia Sintești, proprietatea celui azil, situată în comuna Sintești-Crețești, județul Ilfov, atât «Obștea Oteteleşanu» a locuitorilor din acea comună, cât și d-l prim-procuror al tribunalului Ilfov, au făcut acțiune în anularea contractului de arendare, întemeiată pe legea din 19 Aprilie 1909, care regulează că moșiile așezămintelor de binefacere nu pot fi arendate de cât către o asociațiune țărăneasă de arendare, cerând în consecință, ca administrația azilului Elena Oteteleşanu, să fie obligată ca să arendeze zisa moșie către acea Obște, cum și să-i plătească lei 40.000 daune-interese; că, administrația azilului Elena Oteteleşanu și arendașul Moise Ion, au invocat în apărare, între altele, că deoarece dispozițiunile legii din 19 Aprilie 1909, ating clauza precisă din testamentul fundatoarei Elena Oteteleşanu, privitoare la administrația moșiilor ce a legat celui așezământ, acea lege nu se aplică fundațiunii Elena Oteteleşanu, cum prescrie în mod formal art. 25 din lege;

Că, intrând în cercetarea acestui mijloc de apărare, Curtea de apel a examinat dispozițiunile din testamentul fundatoarei Elena Oteteleşanu, și a găsit că din complexul acelor dispozițiuni ar rezulta că, cauza impulsivă și determinantă a înființării acestui așezământ, n'a fost numai dorința de binefacere a fundatoarei, dar că tot atât de determinant pentru testatoare ar fi fost și modul de cum aveau să fie administrate moșiile cu care înzestră așezământul, de oarece regulează prin testament că administrarea averii azilului avea să se facă fără amestec din partea Statului, primăriei sau oricărei alte administrații publice, sub sancțiune de caducitate a testamentului;

Că, întemeindu-se pe aceste constatări și interpretând astfel dispozițiile testamentare privitoare la administrația moșiilor azilului, instanța de fond, Curtea

de apel prin decizia adusă în recurs, declară inaplicabile azilului Elena Oteteleşanu dispozițiunile din legea dela 19 Aprilie 1909, după care așezămintele de binefacere, cum este acest azil, sunt datorare să arendeze moșiile lor către asociațiunile țărănești de arendare sau să le exploateze în regie, sub pedeapsă de nulitate a contractului încheiat cu alte persoane, motivând că art. 25 din legea dela 19 Aprilie 1909, prevede că această lege nu se aplică atunci când aplicarea ei ar atrage anularea actului de fundațiune, cum ar putea avea loc în speță, și respinge în consecință acțiunea recurenților în anularea contractului de arendare ;

Considerând că legea din 19 Aprilie 1909, concepută sub influența mișcării agrare dela 1907, este o lege întocmită în interesul ordinii publice, cum de altfel rezultă din dispozițiile ei, din expunerea de motive și din desbaterile parlamentare ce au avut loc cu ocazia votării legii ;

Considerând că la prohibițiunea de ordine publică din această lege, că Statul, Casa școalelor, Casa Bisericeii, județele, comunele și așezămintele de binefacere și de cultură națională să nu-și arendeze moșiile lor către alții decât asociațiunilor țărănești de arendare, legiuitorul a făcut prin art. 25 din lege o singură excepțiune, în cazul când prin aceasta se vor atinge clauzele cuprinse în actele de fundațiune sau în titlurile de dobândire ale moșiilor, în care caz prohibițiunea nu se aplică acelor așezăminte ;

Considerând că, dacă intră în atribuțiunea exclusivă a instanței de fond să constate intențiunea părților din acte și contracte, nu se poate tăgădui Curței de casație dreptul de control asupra acestei constatări, atunci când afirmațiunea instanței de fond este manifest contrazisă prin termenii și clauzele actului sau contractului și are de efect să înlătore aplicățiunea dispozițiunilor dintr'o lege de ordine publică ; că, exercitând acest control, Curtea de casație nu uzurpă din atribuțiunile instanței de fond, ea veghează numai ca instanța de fond să nu înlătore — printr'o greșită tâlcuire a clauzelor dintr'un act sau contract — aplicațiunea prescripțiunilor dintr'o lege de ordine publică ;

Considerând că, în speță, instanța de fond, Curtea de apel, înlătură aplicarea legii din 19 Aprilie 1909, la contractul de arendare al moșiei Sintești, inter-

venit între Administrația Azilului Elena Oteteleşanu și arendașul Moise Ion, motivând că dispozițiunea din acea lege, ca moșiile așezămintelor de binefacere să fie arendate numai către asociațiunile țărănești de arendare, atinge clauzele din testamentul fundatoarei Elena Oteteleşanu, prin care regulează ca Administrația Azilului să arendeze moșiile cum va găsi mai avantajos, și prin care ar dispune ca averea să treacă asupra d-nei Irina Câmpineanu, în caz că Statul, Primăria sau orice altă administrație publică ar voi să se amestece în orice privință în această administrațiune ;

Considerând că, această interpretare dată de Curtea de apel dispozițiilor din testamentul fundatoarei Azilului Elena Oteteleşanu, privitoare la administrația moșiilor cu care a înzestrat acel așezământ, care a servit de temei instanței de fond, pentru ca să decidă că legea din 19 Aprilie 1909, care este o lege de ordine publică, nu este aplicabilă aceluși așezământ, cade sub controlul acestei Inalte Curți, care este chemată să vegheze ca dispozițiunile de ordine publică din legi să fie aplicate și să nu fie înlăturate prin voința judecătorilor sau eronata interpretare a actelor sau contractelor de către instanțele de fond ;

Considerând că, din complexul dispozițiunilor cuprinse în testamentul defunctei Elena Oteteleşanu, nu rezultă altceva decât că Administrația Azilului și a fondului este încredințată unui comitet compus din patru persoane anume arătate, iar în caz de vacanță între acele persoane testatoarea arată modul cum se va complectă comitetul de administrație ; că, acel comitet va administra, arendând moșiile prin licitație publică sau cum va găsi de cuviință, fără însă ca administrația să poată fi luată din mâna aceluși comitet și trecută la Stat, la Primărie sau la oricare altă administrație publică ;

Că, această voință a testatoarei este manifestată în mod categoric în următoarea dispozițiune din testament : „în caz când dispozițiunile acestui testament se vor atinge sub orice privință, fie din partea Statului, a primăriei sau oricărei alte administrațiuni publice, sau când acest testament s'ar anulă de una din rudele mele sub orice cuvânt, în asemenea caz toată averea mea de mai sus o leg d-nei Irina Câmpineanu, cu îndeplinirea în totul a sarcinelor puse de mine prin acest testament“ ;

Că, prin urmare, ceea ce a voit testatoarea, cu privire la administrarea azilului ce a instituit și a fondului aceluiaș azil, a fost ca acea administrație să nu treacă la Stat, la comună sau la vr'o altă administrație publică, ci să rămână persoanelor anume desemnate de testatoare sau aceluia ce se vor alege în modul regulat prin testament;

Considerând că, legiuitorul, într'un interes de ordin general, are dreptul să determine limitele în care se poate exercita dreptul de proprietate, — cum a făcut prin legea din 19 Aprilie 1909 — și nu se poate prin urmare susține, că, prin această reglementare a exercițiului dreptului de proprietate, administrația încredințată persoanelor arătate în actele de fundațiune ale instituțiilor de binefacere a fost luată din mâna acelor persoane și că deci n'ar mai fi respectată voința fondatorului instituției;

Considerând că, în speță, administrația azilului și a fondului rămâne încredințată comitetului instituit de fundatoare, însă exploatarea moșiilor acelei fundațiuni de binefacere nu se poate face decât așa cum prescrie legea din 19 Aprilie 1909, adică prin arendarea către asociațiunile țărănești sau prin exploatare în regie;

Considerând că, din nici o clauză a actului de fundațiune a azilului Elena Oteteleşanu nu rezultă că fundatoarea a voit ca legatul său să cadă, în cazul când ar veni o lege care să reglementeze sau să limiteze modul de administrare al averilor așezămintelor de binefacere;

Considerând că, pentru a înlătura, în acest proces, aplicarea legii din 19 Aprilie 1909, și a nulității într'ânsa prevăzută, Curtea de apel a interpretat în mod manifest eronat dispozițiunile din testamentul defunctei Elena Oteteleşanu și a aplicat greșit art. 25 din citata lege;

Că, prin urmare, motivele de casare sunt întemeiate și cată să fie admise.

Pentru aceste motive, în unire cu concluziunile d-lui procuror-general, casează.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI

SECȚIUNEA IV

Audiența dela 9 Ianuarie 1913

Președința d-lui M. Cr. Ciocârdia, președinte

Ștefan N. Mirea

LISTE ELECTORALE. — COLEGIUL I DE SENAT. — CENS. — DISPENSĂ. — TITLU DE LICENȚIAT SAU DOCTOR. — ART. 8 LEGEA ELECTORALĂ.

Pentru ca cineva să fie înscris în listele colegiului I de Senat, cu dispensă de cens în baza titlului de licențiat sau doctor în orice specialitate, nu este

suficient numai ca să fi trecut șase ani dela obținerea titlului, ci se cere ca să fi exercitat efectiv profesiunea timp de șase ani.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Ștefan N. Mirea în contra ordonanței No. 392 din 1913 a d-lui președinte al tribunalul Ilfov, secția II, prin care s'a respins înscrierea sa în listele electorale ale colegiului I de Senat;

Având în vedere că, apelantul Ștefan N. Mirea cere ca să fie înscris în listele colegiului I de Senat din județul Ilfov cu dispensă de cens, pe motiv că, d-sa este licențiat în științele matematici dela 23 Iunie 1905 și de atunci a exercitat profesiunea de inginer mai bine de 6 ani, astfel că îndeplinește toate condițiunile cerute de art. 8 al. f din legea electorală;

Considerând că, conform art. 8 din legea electorală, pentru ca cineva să fie înscris în listele colegiului I de Senat, cu dispensă de cens, în baza titlului de licențiat sau doctor în orice specialitate, nu este suficient numai ca să fi trecut 6 ani dela obținerea titlului, ci se cere ca să fi exercitat în mod efectiv profesiunea sa timp de 6 ani, și dovadă este că însuși legiuitorul a întrebuintat cuvintele: „și cari vor fi exercitat profesiunea lor în timp de 6 ani“;

Că, așa fiind, deși în speță, dela 23 Iunie 1905, data când apelantul a obținut titlul de licențiat în matematici și până azi sunt trecuți mai bine de 6 ani, totuși întrucât apelantul nu face dovada că a exercitat în mod efectiv profesiunea sa de inginer timp de 6 ani, căci dela Mai 1910 când a fost numit asistent de lucrări grafice la școala de poduri și șosele nu sunt trecuți 6 ani, în consecință apelul său fiind neîntemeiat urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, respinge.

Semnați: M. Gr. Ciocârdia, Al. Dem. Oprescu, M. Balș,

TRIBUNALUL JUDEȚULUI TECUCI

Audiența dela 22 Octombrie 1913

Președința d-lui C. Crivățz, președinte

Costache C. Pintilie cu Ilinca N. Pamfili și altu

LCURU JUDECAT. — HOTĂRĂRE. — DISPOZITIV. — CONSIDERENTE. — CONCLUZIUNILE PĂRȚILOR. — ART. 1201 COD. CIVIL.
PARTAJ VOLUNTAR. — ACT SCRIS. — DREPTUL COMUN. — ART. 730 COD. CIVIL.

ACTE ANULABILE. — ACTE INEXISTENTE — CONSIMȚIMÂNT — PRE-
SCRIPȚIA DE 10 ANI. — ART. 1900 COD. CIVIL.

PRESCRIPȚIA DE 10 ANI. — JUST TITLU. — HOTĂRĂRI JUDECĂTO-
REȘTI. — ART. 1897 COD. CIVIL.

PRESCRIPȚIA DE 10 ANI. — JUST TITLU. — CALITATEA DE MOȘTE-
NITOR. — ART. 1897 ȘI 1890 COD. CIVIL.

TĂGĂDUIREA PATERNITĂȚII (DESAVUARE). — EXERCITAREA ACTI-
UNEI. — BĂRBAT. — MOȘTENITORI. — TERMEN. — EXCEPȚIUNE. — ART.
286, 291 ȘI 288 COD. CIVIL.

1° Lucrul judecat se deduce în mod obișnuit din dispozitivul hotărârei invocată în sprijinul autorității lucrului judecat; totuși când dispozitivul este îndoelnic sau obscur, atunci pentru a constata lucrul judecat se poate recurge la motivele hotărârei, precum și la concluziunile puse de părți, pentru a deduce sensul și întinderea dispozitivului, însă numai când între ele este o perfectă armonie, în caz de contrazicere, dispozitivul rămâne să fixeze autoritatea lucrului judecat.

2° Pentru a există partaj voluntar, nu se cere act scris, el putând fi făcut chiar și verbal, iar actul nu se cere decât ad probationem și, în lipsa lui, dovada putând fi făcută conform dreptului comun.

3° Actele făcute de tutore fără a fi investite cu formele legale cerute pentru acest fel de acte, sunt anulabile și numai aceste nulități se prescriu prin trecerea de 10 ani dela majorat, conform art. 1900 cod. civil; iar când unui act îi lipsește consimțământul tutorului, apoi acestui act lipsindu-i una din condițiunile esențiale, consimțământul, el este inexistent și ca atare nu poate fi validat prin recunoașterea tacită dedusă din neexercitarea acțiunii prevăzută de art. 1900 cod. civil.

4° Hotărârile judecătorești fiind numai declara-
tative, iar nu atributive de drepturi, nu pot deci

constitui un just titlu în sensul art. 1897 cod. civil, care să ducă la prescripția de 10 ani.

5° Calitatea de moștenitor poate servi ca just titlu pentru prescripția de 10 ani, dar numai față de cei de al treilea, iar nu și față de comoștenitori, în contra cărora nu poate fi invocată decât prescripția de 30 ani.

6° Acțiunea în tăgăduirea paternității (desavuare), conform art. 286 cod. civil, o are bărbatul, ea însă poate fi exercitată și de moștenitorii lui, când sunt încă în termenul prevăzut de art. 291 cod. civil; cu toate acestea ea este închisă și bărbatului, în cazurile excepționale prevăzute de art. 288 cod. civil, cazuri în care legea vede o recunoaștere tacită a paternității și o renunțare la tăgăduirea ei.

Tribunalul,

Având în vedere, apelul făcut de către Costache C. Pintilie atât contra jurnalului din 10 Aprilie 1912, al judecătoriei ocolului Găiceana, de admiterea în principiu a acțiunii de partaj a averii rămasă pe urma defunctului Costache Pintilie, intentată de către Ion C. Pintilie precum și apelul făcut tot de Costache C. Pintilie contra cărței de judecată No. 49 din 15 Mai 1912, pronunțată de aceeași judecătorie, de tragerea și atribuirea loturilor făcută între apelant și intimații Ion C. Pintilie și Ilinca N. Pamfili;

Având în vedere concluziunile părților și actele din dosar, din care rezultă următoarele:

Incetând din viață Costache Pintilie, pe urma lui rămâne ca avere 5 fălci și 40 prăjini loc arabil și 12¹/₂ prăjini loc siliște, situată în comuna Huruești, iar ca moștenitori Ion C. Pintilie, Costache C. Pintilie și Ilinca N. Pamfili născuți din două căsătorii. Apelantul Costache C. Pintilie opune pe cale de excepțiune, în primul loc, autoritatea lucrului judecat, dedusă din cartea de judecată No. 92 din 31 Martie 1892, susținând că pământul a cărui divizare se cere prin acțiunea de față, a mai fost deja împărțit; și, în al doilea loc, prescripția de 10 ani, luând drept just titlu cartea de judecată vorbită.

Considerând că, în ce privește prima parte a ex-

cepțiunei : autoritatea lucrului judecat, în drept ca să existe, conform art. 1201 cod. civil, trebuie ca ambele cereri în judecată să aibă același obiect, să fie întemeiate pe aceeași cauză și între aceleași părți, făcute de ele și în contra lor în aceeași calitate, și care condițiuni să fie consacrate în dispozitivul hotărârei invocată în sprijinul autorității lucrului judecat ; totuși, doctrina și jurisprudența admit că de câteori dispozitivul este îndoelnic sau obscur, atunci se poate recurge la motivele hotărârei, precum și la concluziunile puse de părți pentru a-i deduce sensul și întinderea lui, însă numai când între ele este o perfectă armonie, în caz de contradicție, dispozitivului îi rămâne cinstea autorității lucrului judecat ;

Considerând că, în specie, prin acțiunea intentată de Ion C. Pintilie la prima instanță se cere partajul averii rămase pe urma defunctului Costache Pintilie, pe când prin acțiunea intentată de Maria C. Pintilie, în calitate de tutrice a minorilor rămași pe urma defunctului Costache Pintilie, între care figura și intimata de azi Ilinca N. Pamfili, la judecătoria ocolului Zeletin, contra lor Ion și Costache C. Pintilie, era pentru reintegrarea în posesiune a unei porțiuni de loc, rămas pe urma defunctului Costache Pintilie, cu ocazia judecării acestei acțiuni posesorie în ziua de 31 Martie 1892, reclamanta precizează obiectul acțiunii, arătând că terenul este în întindere de 220 prăjini ; iar judecata motivată de faptul că părțile au susținut în instanță că pământul de 5½ fălci l'au împărțit, admite acțiunea și îi obligă a lăsa în stăpânirea reclamantei 220 prăjini loc ;

Considerând că, dispozitivul cărței de judecată No. 92 din 1892 a judecătoria ocolului Zeletin, fiind destul de lămurit și tranșind litigiul provocat de părți asupra unui posesoriu, nu se poate susține tema combinării lui cu considerentele și concluziunile părților, întrucât între dănsule este o contradicție flagrantă, de oarece concluziunile părților și considerentele vorbesc de un partaj, pe când dispozitivul cuprinde posesoriul sau în cazul cel mai avantajos petitoriul ;

Considerând că, chiar dacă s'ar căuta a se susține lucrul judecat, dedus din faptul că partajul averii defunctului Costache Pintilie a fost efectuat încă din 1892, iar acest fapt dedus din declarațiunile părților făcute cu ocazia judecării acțiunii posesorie înaintea d-lui judecător al ocolului Zeletin, în ziua de 31 Martie 1892, sprijiniți pe temeiul juridic tras din art. 730 c. civ. ; că, pentru a exista partaj voluntar, nu se cere act scris, el putând fi făcut chiar și verbal, iar actul nu se cere decât ad probationem și în lipsa lui, dovada putând fi făcută conform dreptului comun ; că, întrucât intimata Ilinca N. Pamfili

nu a cerut anularea acestui partaj, în timp de 10 ani dela majoratul său, astăzi el este ratificat în mod tacit ;

Considerând că, deși în drept chestiunea astfel pusă este perfect juridică, totuși în fapt trebuie constatată că din nimic nu se deduce consimțământul tutricii Maria C. Pintilie, din care să se vadă în mod clar că în adevăr ea a înțeles să transigă asupra partajului averii defunctului Costache Pintilie ; căci dacă în concluziunile ei vorbește că ea a stăpânit 220 prăjini și pârâții Ion și Costache C. Pintilie 220 prăjini, apoi de aci nu se poate deduce în mod manifest consimțământul numitei tutrice pentru partajul averii defunctului Costache Pintilie, ci numai un motiv, după ea pentru admiterea și determinarea obiectului acțiunii și hotărât rămâne că pământul defunctului C. Pintilie era neîmpărțit, după cum declară tutricea Maria Pintilie și prin acțiunea introductivă înaintea d-lui judecător ocolului Zeletin ;

Că, dacă consimțământ n'a fost din partea tutricii Maria C. Pintilie în ce privește partajul, pe care apelantul cată cu orice preț al deduce din concluziunile cărței de judecată No. 92 din 1892 a judecătoria ocolului Zeletin, ne întrebăm în specie avem aface cu un act inexistent sau anulabil ;

Că, deși este constant admis după ultimele jurisprudențe că actele făcute de tutore, fără să fie investite cu formele legale cerute pentru acel fel de acte, sunt anulabile și numai acest fel de nulități se prescriu prin trecerea de 10 ani dela majorat, conform art. 1900 c. civ. ; apoi, în specie, chestiunea este a lipsei de consimțământ a actului, adică așa zis a actelor inexistente, din cauza lipsei uneia din condițiunile esențiale, consimțământul, care acte nu pot fi validate prin recunoașterea tacită dedusă din neexercitarea acțiunii prevăzută de art. 1900 c. civ., după cum unui mort nu i se poate da viață ;

Că, astfel privită chestiunea, în specie, autoritatea lucrului judecat nu poate fi dedusă nici din dispozitivul cărței de judecată No. 92 din 1892, a judecătoria ocolului Zeletin, fiindcă nu există identitate de obiect, în acțiunea de față fiind vorba de partajul averii rămase pe urma defunctului Costache Pintilie, iar în acțiunea asupra căreia s'a pronunțat sus numita carte de judecată, era vorba de posesoriu ; precum de asemenea nu poate fi lucru judecat, considerând partajul averii defunctului C. Pintilie, deja efectuat în 1892, tras acest fapt din concluziunile și considerentele aceleiași cărți de judecată, întrucât, după cum am desvoltat mai sus, din nimic nu se poate deduce în mod direct și imediat consimțământul tutricii Maria C. Pintilie, care reprezintă și pe intima Ilinca N. Pamfili, pe atunci minoră, la un astfel de act și dacă consimțământul lipsește, apoi

actul-concluziile părților și motivele hotărârei este inexistent și ca atare, din ambele puncte de vedere, prima parte a excepțiunii autorității lucrului judecat ridicată de apelant, nu poate avea succes în specie; deci, să trecem la examinarea celei de a doua părți a excepțiunii ridicată de apelant, a prescripțiunii de 10 ani a terenului ce posedă, sprijinit pe cartea de judecată No. 92 din 1892, a judecătoriei ocolului Zeletin, ca just titlu;

Considerând că, fără a ne mai ocupa dacă în ade-văr apelantul are posesiunea de 10 ani, vom cerceta în prealabil cesiunea de drept, dacă hotărârile judecătorești pot constitui un just titlu în sensul art. 1897 cod. civil;

Că, conform acestui articol 1897 cod. civil, justa cauză este verice titlu translativ de proprietate precum vinderea, schimbul, etc.;

Că, în principiu, hotărârile judecătorești fiind numai declarative, iar nu atributive de drepturi, nu pot deci constitui un just titlu în sensul art. vorbit 1897 cod. civil, care să ducă la prescripția de 10 ani; numai prin excepție ordonanțele de adjudecare și judecățile care constată un contract verbal de transferarea proprietății pot fi primite cu justă cauză pentru prescripția de 10 ani, și aci faptul se explică că nu judecata este aceia care transferă proprietatea, ci vânzarea constatată prin ordonanța de adjudecare și contractul de vânzare, schimb, etc., constat numai de judecată (In acest sens s'a pronunțat Inalta Curte de casație prin decizia recentă No. 275 din 2 Aprilie 1913);

Că, dar, față de cele desvoltate, apelantul nu se poate sprijini în susținerea prescripției de 10 ani, invocată ca just titlu, pe cartea de judecată a judecătoriei ocolului Zeletin, No. 92 din 1892;

Considerând că, chiar dacă s'ar pune tema de altă manieră și s'ar căuta să se servească apelantul de calitatea sa de moștenitor, ca just titlu în prescripția de 10 ani, apoi după toate principiile, aceasta are succes numai față de cei de al treilea, nu și față de moștenitori, cum e în specie, în contra cărora nu poate fi invocată de cât prescripția de 30 ani;

Că, așa fiind, în urma acestora zise, rămâne hotărât că nici prescripția de 10 ani, invocată de apelant nu poate fi primită, și deci excepțiunea ridicată cată să fie respinsă în totul;

Considerând că, în fond, apelantul contestă filiațiunea intimatei Ilinca N. Pamfili, susținând că este născută înainte de 180 zile, dela data căsătoriei mamei sale Maria cu tatăl său Costache Pintilie, fapt dedus din împrejurarea că căsătoria a avut loc la 1874, luna Noembrie în 3 zile, cum constată actul de căsătorie No. 13, eliberat de primăria comunei București, iar nașterea intimatei Ilinca N. Pamfili, a avut loc la 1875, luna Februarie în 9 zile, cum constată extractul actului de naștere No. 10, eliberat de primăria comunei Corni;

Considerând că, conform art. 286 cod. civil, bărbatul are acțiunea în tăgăduirea paternității (desavuare), care este cu totul alta decât aceia prin care se contestă legitimitatea unui copil și care acțiune în desavuare se poate exercită și de moștenitori când sunt încă în termenul prevăzut de art. 291 cod. civ., dar ea este închisă și bărbatului în cazurile excepționale prevăzute de art. 288 cod. civil, cazuri în care legea vede o recunoaștere tacită a paternității și o renunțare la tăgăduirea ei;

Considerând că, în specie, ne găsim tocmai în excepția prevăzută de art. 288 al. 2 din codul civil, de oarece se constată din extractul actului de naștere cu No. 10 din 1875, eliberat de primăria comunei Corni, că tatăl intimatei Ilinca N. Pamfili, numit Costache Pintilie, a asistat la facerea actului de naștere pe care l-a subscris, deci acțiunea în tăgăduirea paternității intimatei Ilinca Pamfile, stinsă prin efectul legii pentru tatăl ei, stinsă rămâne și pentru moștenitori, deci și pentru apelantul Constantin C. Pintilie; iar intimata Ilinca Pamfile, prin o ficțiune a legii se bucură de presumpția legitimității și ca atare fiica legitimă a defunctului Costache Pintilie;

Că, în asemenea împrejurări, și acest motiv de fond ridicat de apelantul Constantin C. Pintilie, este considerat ca nefondat, iar alte motive ne mai invocând, urmează ca și apelurile să fie considerate ca nefondate și ca atare respinse;

Că, în ce privește cheltuelile de judecată, urmează a nu se acordă, față de dispozițiile art. 143 pr. civilă, pricina urmând între frați.

Pentru aceste motive, redactate de d-l judecător V. G. Ionescu, respinge ca nefondate apelurile declarate conexe.

Cronica judiciară

Le „Palais littéraire“ în Franța.

Subt acest titlu s'a constituit, de puțină vreme, o societate în tendințele căreia intră ideea de a aduna la un loc pe toți aceia care dintr'un capăt la celălalt al țării, magistrați, avocați sau membri ai diferitelor societăți judiciare, își împart activitatea între exercițiul profesiei și acela al literilor.

Prezidentul republicei, d-nul Poincaré, el însuși avocat și literat, contele D'Haussonville, d-l Ribot, Hervieu, Lamy, academicieni recrutați dintre avocați, actualul și foștii decani, numeroșii înalți magistrați 'ș-au dat asentimentul lor față de noua inițiativă, în scopul de a o face cât mai viabilă, dându-i o cât mai puternică constituire și o coeziune fără de care nici o operă utilă nu este posibilă.

Nu pot fi membrii ai acestei societăți decât cei care sânt autori ai vreunei opere literare, piese de teatru reprezentată sau cari colaborează la o revistă periodică literară.

Scopul său imediat este de a creea o legătură de confraternitate cât mai strânsă între oamenii cari până acuma poate că se ignorau.

Numeroase ocazii vor avea astfel toți cei ce pot fi admiși ca membri, de a se întâlni, de a lua între ei cunoștință și de a lega desigur strânse raporturi de colegialitate, de gândire și aceleași simțiri.

Tot această inițiativă va mai contribui și la afirmarea, evidențierea atâtor talente, care de cele mai multe ori din cauza timidității stau retrase, văzându-se întrecute și întunecate de toate mediocritățile, astăzi atât de numeroase și care nu au alt merit decât curajul cu care sânt dotate și talentul de a se insinua.

Manifestările literale vor deveni astfel din ce în ce mai numeroase și de aci eforturile individuale care vor aduce noi forțe și frumuseți, acumulate terenului deja atât de vast și frumos împodobit al literaturii franceze.

Prin antologii și publicații, conferințe și rapoarte expres făcute, aceste manifestări vor fi date la iveală, formându-se prin aceasta un perpetuu și puternic stimulent către emulație.

Terenul atât de vast și interesant al dreptului poate oferi desigur, mai ales corporațiunii avocațești,

nenumărate subiecte și motive de inspirație, căci care dintre profesiuni este în mai strânsă și directă legătură cu mișcările vieții moderne?

În toate manifestările și schimbările pe care în timpurile actuale societatea le încearcă, acela dedicat științei dreptului are să-și spue cuvântul.

Ministru sau înalt funcționar, om politic sau avocat, magistrat sau conferențiar, literat sau academician, ori și ce formă va îmbrăcă, el își va spune cuvântul și va fi chemat ca să interpreteze sau să explice diferitele fenomene ale vieții, transpuse în numeroasele schimbări și continuele prefaceri ale societății.

Căci numai astfel, de altminteri, se și explică durabilitatea acestei cooporațiuni care a putut rezista tuturor vicisitudinilor și revoluțiilor care au schimbat prin influențe și consecințele lor în nenumărate rânduri însăși mersul firesc al lucrurilor.

«Parlamentul de Paris a dispărut răsturnat de către statele generale cărora cerea de o jumătate de secol convocarea; un rege de drept divin a murit pe șafod; regimurile s'au succedat; ordinul avocaților rămâne»¹⁾.

Importanța pe care avocatura o are dăinuește de multă vreme și încă de pe timpul lui Henric al II-lea (1519—59), înțeleptul Pasquier spunea că *l'état d'avocat est l'échelle par laquelle on monte aux dignités du royaume*.

Așa se face și acestor împrejurări se datorește faptul că atâtea elemente de valoare sunt atrase către drept, acest teren permițând celui ce i se dedică, nu numai studierea lui Dalloz sau a lui Aubry et Rau, sau cine știe ce cod adnotat, ci și numeroase alte preocupări de un ordin mult mai vast și mai acomodabil predispuerilor sufletului omenesc. «Palatul literar», asupra căruia am insistat, aduce dovada cea mai puternică întru afirmarea susținerilor noastre.

El va face dovada că tinde la înfăptuirea unei necesități și că prin crearea lui va fi dat naștere unei epoce de adevărată și repede desvoltare literară.

Paris.

Grigore Puricescu

1) Henri Robert, discours rostit cu ocazia redeschiderii conferinței de stagiu a avocaților dela Curtea de apel din Paris.